

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **G. M. G.,** zast. advokátkou Mgr. Magdalenou Gebauerovou, se sídlem AK Dolní náměstí 117/3, Opava, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky,** o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 5. 2011, ve věci použití poutacího opasku při eskortě žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 8. 2012, č. j. 22 A 84/2011 - 44, o neosvobození žalobkyně od soudního poplatku a neustanovení advokáta,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 8. 2012, č. j. 22 A 84/2011 - 44, **se ruší** a věc **se** mu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Shora označeným usnesením Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“) byla zamítnuta žádost žalobkyně (dále „stěžovatelka“) o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce z řad advokátů ve věci návrhu ze dne 9. 5. 2011, který byl doručen krajskému soudu dne 12. 5. 2011 (pozn. soudu - o tomto návrhu rozhodl krajský soud tak, že jej odmítl, rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2012, č. j. 5 As 67/2012 - 37, bylo rozhodnutí krajského soudu zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení).

Krajský soud v odůvodnění usnesení, které nyní stěžovatelka napadá kasační stížností, konstatoval, že z jeho úřední činnosti je mu známo, že stěžovatelka byla z výkonu trestu již dne 14. 2. 2011 propuštěna a má být zaměstnána; za účelem ověření

splnění podmínek pro přiznání osvobození od soudního poplatku ji soud výzvou, která byla stěžovatelce doručena vhozením do schránky dne 9. 7. 2012, vyzval k doložení potvrzení o jejích majetkových a osobních poměrech, na výzvu soudu nereagovala a majetkové a osobní poměry neprokázala. Krajský soud proto rozhodl tak, že se stěžovatelce osvobození od soudního poplatku nepřiznává, současně zamítl i její žádost o ustanovení advokáta.

V kasační stížnosti stěžovatelka konstatuje obsah žalobního návrhu ve věci porušení práva na duchovní péči, která je zákonem garantována, dále uvádí, že jí není známo, odkud krajský soud získal informace o tom, že dne 14. 2. 2011 byla podmíněně propuštěna, když v této době byla ve výkonu trestu (pozn. NSS - krajský soud nesprávně uvedl v rozhodnutí datum 14. 2. 2011 namísto 14. 2. 2012, jak je uvedeno již ve zrušujícím rozsudku NSS, je zjevné, že se jedná o chybu v psaní, nikoli o nepodložené tvrzení krajského soudu). Stěžovatelka uvádí, že sice byla dne 14. 2. 2012 podmíněně propuštěna, ale dosud žádné zaměstnání nemá a žádný majetek nenabyla, tudíž je ve stejné situaci jako byla ve výkonu trestu odnětí svobody, což soudu dokladovala, avšak má za to, že obyčejná pošta soudu buď nedošla nebo její přípis uložili k jinému jednacímu číslu; stěžovatelka uvedla, že nemá finanční prostředky na to, aby mohla zasílat poštu doporučeně. Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, popř. sám rozhodl o osvobození stěžovatelky od soudních poplatků a uložil krajskému soudu, aby jí byl ustanoven advokát.

Podle ust § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán rozsahem kasační stížnosti; to neplatí, je-li na napadeném výroku závislý výrok, který napaden nebyl, nebo je-li rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Podle odst. 4 cit. zákona je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. V daném případě shledal Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelným; nepřezkoumatelnost přitom shledal v nesrozumitelnosti rozhodnutí, resp. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

V daném případě krajský soud vyzval stěžovatelku, aby prokázala své majetkové a osobní poměry, usnesení bylo stěžovatelce doručeno, stěžovatelka na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nereagovala a neučinila tak ani ke dni rozhodování o jejím návrhu. Tvrzení stěžovatelky o možném nedoručení či ztrátě, resp. mylném založení jejího potvrzení, považuje Nejvyšší správní soud za účelové. Vychází přitom již z předchozího přístupu stěžovatelky k písemnostem zasílaným jí Nejvyšším správním soudem v roce 2012 v řízeních o kasačních stížnostech, o nichž vedl (a ještě stále vede) četná řízení, kdy stěžovatelka rovněž na výzvy soudu k prokázání majetkových a osobních poměrů nereagovala, soud jí proto rovněž nepřiznal osvobození od soudního poplatku ani ji neustanovil advokáta, resp. řízení o kasační stížnosti zastavil (viz např. sp. zn. 5 As 108/2012, sp. zn. 5 As 103/2012 a další). V posuzovaném případě stěžovatelka nesplnila již

první ze dvou zákonných podmínek, neboť nedoložila své majetkové poměry, a to ani přes výzvu soudu.

Nejvyšší správní soud však nemohl přehlédnout skutečnost, že stěžovatelce byla krajským soudem usnesením ze dne 30. 9. 2011, č. j. 22 A 84/2011 - 16 již, byť pro řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu ze dne 24. 6. 2011, č. j. 22 A 84/2011 - 5, ustanovena advokátka Mgr. Magdalena Gebauerová, se sídlem Opava, Olomoucká 2.

Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 22. 4. 2010, č. j. 4 Azs 6/2010 – 42 (publ. Sb. NSS č. 2081/2010), za skutkově shodných okolností dovodil, že advokát ustanovený podle § 35 odst. 8 s. ř. s. krajským soudem v řízení o kasační stížnosti je oprávněn zastupovat účastníka také v dalším řízení o žalobě, následujícím po zrušení původního rozsudku kasačním soudem.

V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dospěl k právnímu názoru (v kontextu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 – 117), *„(ž)e je třeba trvat na oprávnění advokáta, ustanoveného v řízení o kasační stížnosti, zastupovat účastníka i v dalším řízení o žalobě před krajským soudem poté, co bylo rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem zrušeno. Především je v návaznosti na výše uvedené usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu třeba poukázat na skutečnost, že se i v případě dalšího řízení před krajským soudem po zrušení jeho původního rozsudku Nejvyšším správním soudem pojmově jedná o tutéž „soudní věc“. Jako při výše citovaném odůvodnění rozšířeného senátu, i zde je třeba upřednostnit extenzivní pojetí právního pojmu „řízení“, vycházející z toho, že řízení se nevede o jednom konkrétním „podání“ (žalobě či kasační stížnosti), ale o „soudní věci“, přičemž „věc“ je táž v řízení o žalobě, řízení o kasační stížnosti, jakož i případném dalším řízení o žalobě před krajským soudem po zrušení původního (příp. rovněž tak v pořadí druhého, třetího či dalšího) rozsudku kasačním soudem. To odpovídá i chápání právní nauky, která totožnost věci dovozuje na základě totožnosti prvků řízení, zejména účastníků, předmětu řízení (kauzy) a uplatňovaného (žalobního) nároku i důvodu (srov. BUREŠ, J., DRÁPAL, L., KRČMÁŘ, Z. Občanský soudní řád: komentář - I. díl. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. s. 372, 735; WINTEROVÁ, A. Civilní právo procesní. 5. vyd. Praha: Linde, 2008. s. 239).“*

V citovaném rozsudku poukázal zdejší soud mimo jiné i na nezanedbatelný procesně-ekonomický aspekt celého problému, když opakované rozhodování soudu o ustanovení advokáta včetně opakovaného hodnocení osobních, majetkových a výdělkových poměrů účastníka je spojeno s nutnými administrativními, jakož i finančními náklady. Svoji roli hraje i zájem na kontinuálním zastoupení již jednou ustanoveným zástupcem, kdy odpadají náklady spojené s převzetím a přípravou zastoupení. Smysl tohoto řešení spočívá v uplatnění principu právní jistoty a legitimního očekávání účastníků řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2010, č. j. 3 Ads79/2009 – 161, č. l. 166).

Poukázat je třeba též na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, č. j. 8 Azs 16/2007 – 158 (publ. Sb. NSS č. 1811/2009), podle kterého *„plná moc udělená advokátovi k tomu, aby účastníka ve všech právních věcech zastupoval před soudy, obsahující též výslovné zmocnění k zastupování v řízení o kasační stížnosti v konkrétní*

věci, opravňuje advokáta k zastupování v řízení o žalobě podle soudního řádu správního před krajským soudem i poté, kdy původní rozhodnutí krajského soudu bylo ke kasační stížnosti zrušeno".

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud postupoval správně, pokud reflektoval skutečnost, že stěžovatelka byla dne 14. 2. 2012 na základě rozhodnutí Městského soudu v Brně podmíněně propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody; přitom, jak vyplynulo z odůvodnění zrušujícího rozsudku NSS, ze sdělení Bc. D. K., vedoucí správního oddělení Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno ze dne 15. 2. 2012, se podává, že stěžovatelka by dle svých tvrzení měla být po propuštění z výkonu trestu zaměstnána u JUDr. M. H., advokáta. Krajský soud proto zcela důvodně zkoumal majetkové a osobní poměry stěžovatelky i poté, kdy jí byl již zástupce z řad advokátů ustanoven. Výsledkem tohoto zkoumání však mělo být ověření trvání podmínek, pro které by stěžovatelce mělo být nadále ponecháno dobrodinní státu ve formě poskytnutého právního zastoupení, jakož i osvobození od soudního poplatku, které bylo stěžovatelce usnesením krajského soudu ze 30. 9. 2011, č. j. 22 A 84/2011 - 16, přiznáno.

Rozhodoval-li krajský soud o ustanovení či neustanovení advokáta a o žádosti o osvobození od soudních poplatků za situace, kdy stěžovatelka v řízení již zastoupena byla a rovněž tak byla od soudních poplatků osvobozena, učinil své rozhodnutí nepřezkoumatelným. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo, než usnesení krajského soudu, které stěžovatelka kasační stížností napadla, zrušit a vrátit věc k dalšímu řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. září 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu